

Benedek Elek:

A vilápvándora herceg

Editura Kedvenc Kiadó
Székelyudvarhely, 2019

Reproducerea parțială sau integrală a ediției fără acordul editurii este interzisă și se pedepsește conform legilor la vigoare.

Borítóterv: Sztai György Ferenc
Illusztrációk: Eröss Csongor

Megrendelhető:
0744-505331
0744-611095

E-mail: kedvenckiado2012@gmail.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ELEK, BENEDEK

A vilagvadora herceg / Benedek Elek. - Odorheiu Secuiesc : Kedvenckiadó, 2019

ISBN 978-606-8638-81-2

TARTALOM

VAS LACI	4
A SÓ	18
MELYIK ÉR TÖBBET?	23
A SÜNDISZNÓ	28
A DESZKAVÁRI KIRÁLYFI	36
A HAZUG LEGÉNY	53
A TEJKÚT	59
A VILÁGVÁNDORA HERCEG	70
FURULYÁS PALKÓ	82
A SZÁRNYAS KIRÁLYFI	88
AZ ARANYTULIPÁN	92
A PELIKÁN MADÁR	100
SZÓLÓ SZŐLŐ, MOSOLYGÓ ALMA, CSENGŐ BARACK	112
A HÁROMVADAS KIRÁLYFI	119
AZ ARANYFOGÚ KIRÁLYFIK	133
SZERENCSÉNEK SZERENCSEJE	141
AZ ARANYMOZSÁR	156

VAS LACI

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl, még az üveg-hegyeken is túl, volt egyszer egy király, annak három fia meg három lánya. A legkisebb fiút Vas Lacinak hívták, mert az olyan erős volt, mint a vas.

No, nemcsak erős volt Vas Laci, de csintalan is; hét ördög lakott benne.

Egyszer, amikor az iskolából jött hazafelé, nekiszaladt egy öregasszonynak, aki a feje tetején egy kosár tojást vitt. Leütötte a fejről a kosarat, s a tojás mind összetört. Azt mondta az öregasszony:

- No, te fiú, neked rosszért jót kívánok. Azt kívánom, hogy amit legelőbb kívánsz, azonnal teljesedjék.

Vas Laci nagyot kacagott, amint szaladt hazafelé, gondolta magában: ejnye, de bolond asszony ez, még jót kíván nekem, mikor a tojását mind összetörtem. No, csak hazamenjek, mindjárt valami jót kívánok.

Hazamegy a fiú, hát a nénjei éppen labdáznak. Közéjük áll ő is, de a királykisasszonyok összeegyeztek, hogy mind csak Lacit üssék, legalább így visszafizetik neki a kölcsönt, mert őket is sokat bosszantotta a csintalanságával.

Hej, mérgeződött Laci, mikor látta, hogy mind csak őt püfölik a labdával, s nagy mérgeben odakiáltott a leányoknak:

- Ó, hogy a föld nyeljen el!

Abban a pillanatban megnyílt a föld, elúnt a három

királykisasszony.

Nagy volt a szomorúság a király udvarában. Keresték a királykisasszonyokat mindenfelé az egész világon, de sehol sem találták, nem is tudták, hogy merre keressék, mert Vas Laci egy szóval sem mondta, hogy a nénjeit a föld nyelte el. Utánuk ment a legidősebb királyfi, utánuk a középső királyfi, de eltelt egy esztendő, eltelt kettő, három, még több is, és a királyfik még nem kerültek vissza, valahol elpusztultak bizonyosan.

Aközben Vas Laci felcseperedett, nagy, erős legény lett belőle, s ezt mondta a királynak:

- Édesapám, elmegyek én is a néném után, úgymint én vagyok az oka a szerencsétlenségüknek.

- No bizony, ha te vagy - mondotta a király -, indulj, s addig ne kerülj a szemem elé, míg a nénédet meg nem találod s vissza nem hozod.

Elindult Vas Laci, ment, mendegélt hetedhét ország ellen, hegyeken, völgyeken át, s mikor már hét nap s hét éjjel folyton ment, beért egy rengeteg erdőbe. Amint megy az erdőn keresztül, látja, hogy egy öregasszony éppen a hátára akar emelni egy csomó száraz ágat, próbálja kétszer is, háromszor is, de nem tudja felemelni. Odamegy Vas Laci, s az öregasszonynak szépen a hátára emeli az ágakat. Mondja az öregasszony:

- Köszönöm, Vas Laci, hogy segítettél nekem, jóért jóval fizetek. Tudom én, hogy miben jársz te. A három nénédet keresed, akiket a föld nyelt el. De ne búsulj, ha te segítettél rajtam, én is segítsek terajtam.

Azzal az öregasszony rátoppintott a földre, a föld egyszeriben

megnyílt, kipattant belőle egy nagy vasláda. Azt mondta az öregasszony:

- Csak bújj belé bátran ebbe a ládába. Ez levisz téged a föld alá, s ott megtalálod a legidősebb nénédet s a másik kettőt is. Belefeküdt Vas Laci a ládába, a láda pedig ment lefelé, hét nap, hét éjjel folyton-folyvást mehetett, aztán leért az alvilágba, s fölpattant a födele. Hát istenem, egy ezüstvár volt ott, egy hajításnyra tőle, az ezüstvár előtt egy folyó, de a folyón keresztül beretvából volt verve a híd, s azok a beretvák úgy táncoltak, ugráltak, hogy azon halandó ember által nem mehetett.

Elszomorodott Vas Laci, nagyot sóhajtott:

- Ide eljöttem, de ezen a hídon soha, míg ez a világ, keresztül nem mehetek!

Mert úgy tudjátok meg, hogy a hídnak a túlsó vége éppen az ezüstvár kapujáig nyúlt, s másként a várba nem lehetett bekerülni. Akkor megszólalt a láda:

- Ne búsulj, Vas Laci, én a víz alatt szépen átalviszlek, a várba is beviszlek, a többi aztán a te gondod.

Bebújt Vas Laci a ládába, a láda meg szépen átalúszott a víz alatt, bevitte Lacit a várba, aztán szépen visszaúszott, otthagya Lacit a várban.

Meglátja Lacit a nénje, összecsapja a kezét, elébe szalad:

- Jaj, lelkem öcsém, hogy jöttél ide? Vége az életednek! Nem tudod hogy a hétfejű sárkányé ez a vár, s ha hazajő, megöli téged?

- Ne félj, néném - mondotta Vas Laci -, csak adj nekem egy kardot, a többit bízd rám.

Bementek a fegyveres szobába, ott Vas Laci leakasztott egy kardot. Hát, uram, teremtöm, abban a pillanatban nagyot döndült az ezüstvár. A hétfejű sárkány hajította haza a buzogányát hetvenhét mérföldről.

- Jaj, lelkem öcsém, mindjárt itt lesz a hétfejű sárkány, készülj a halálra!

- Ne félj, néném, ne félj!

Jött is a sárkány rettentő nagy haraggal.

- Hát te mit akarsz itt? - kérdezte Vas Lacit.

- Meg akarok küzdeni életre-halálra - mondotta Vas Laci.

- Ó, nem küzdök én meg akárki fiával. Előbb hadd látom, mit tudsz.

Kivett az asztalfiából egy kőkenyeret meg egy vashécskát, s azzal leszelt egy karéj kenyeret.

- No, lássuk, mit tudsz te?

Vas Laci fogta a kenyeret, s a vashécskával kettészelte.

- No, most megküzdehetünk - mondotta a sárkány -, látom, hogy hozzám való vagy. Gyere velem a vascúrbe.

Mennek a vascúrbe, birokra kelnek. A hétfejű sárkány felkapja Vas Lacit, s térdig vágja a vasba. Nosza kiugrik Vas Laci, felkapja a hétfejű sárkányt, jól megkerengeti a levegőben, azzal úgy levágja, hogy derékig süppedt a vasba. De kiugrik a hétfejű sárkány is, és levágja Vas Lacit, hogy mellig süppedt a vasba. Nekirugaszkodik Vas Laci, kiugrik a vasból, fölkapja a hétfejű sárkányt, még jobban megkerengeti a levegőben, s úgy levágja, hogy nyakig süppedt a vasba. Akkor kirántotta a kardját, s a sárkánynak mind a hét fejét levágta.

- No, édes néném - mondotta Vas Laci -, most már gyere

velem, mehetünk.

- Jaj, dehogy mehetünk, dehogy mehetünk, a beretvahídon nem tudunk mi keresztülmenni. Itt kell elpusztulnunk.

Gondol ide, gondol oda Vas Laci, mit is csináljon hamarjában. Ő bizony egyet gondolt, kiásta a földből a sárkány testét, lenyúzta a vastag bőrét, beterítette vele a beretvahidat, s úgy átsétáltak, hogy még a lábukat sem vérezték meg. Hát amint keresztümentek a hídon, ott van az öregasszony, s mondja Vas, Lacinak:

- No, fiam, ezt a nénédet szerencsésen megszabadítottad. Én a vasládában fel is viszem. Te pedig menj most az én kovács bátyámhoz, ide nem messze lakik. Mondd meg neki, tisztelem, amit lehet, segítsen rajtad.

Elválnak egymástól. Az öregasszony ment a királykisasszonnyal a ládában fölfelé - ment Vas Laci is, amerre az öregasszony utasította. Megy, mendegél Laci is, megérkezik a kovácsműhelybe, de az olyan kovácsműhely volt, amilyent ő még világeletemben nem látott. Tiszta csupa acél volt a fala, a födele, kívül-belül. Bemegy a műhelybe, hát a kovács is tetőtől talpig csupa acél.

Köszön Laci illendőképpen, elmondja, miben jár, s mit üzent az öregasszony.

- Jól van, fiam - mondotta a kovács -, ismerem a dolgodat, hiszen erős legény vagy, amint látom, vasból van a tested, de megacélozlak tetőtől talpig, hogy kard ne fogja testedet.

Azzal mindjárt meg is acélozta Vas Lacit, s azt mondta neki:

- No most, fiam, mehatsz, állj belé ebbe az útba a műhely előtt, s ki se térj belőle. Egyenesen az aranyvárhoz érsz, ab-

ban lakik a középső nénéd, a tizennégy fejű sárkány tartja szomorú rabságban.

Megköszöni Vas Laci a kovács jóindulatát, elbúcsúzik tőle, s meg sem áll, míg az aranyvárhoz nem ér. Az aranyvár előtt nem volt beretvahíd, de úgy forgott egy kacsalábon, mint a veszedelem. Hiszen foroghatott, nem forgott sokáig. Odaszökött Laci, s úgy megfogta a kacsalábat, hogy a vár egyszeriben megállott a forgásában, a másik kezével pedig bedöntötte a kaput, s belépett a várba.

Éppen jókor érkezett, jött elébe a tizennégy fejű sárkány.

- Hát te mit akarsz itt? - kiáltott rá a sárkány.

- El akarom vinni a nénémet.

- Megállj, öcsém, előbb küzdjünk meg.

- Én nem bánom - mondotta Vas Laci -, küzdjünk meg - s nekigyürkőzött.

- Nem úgy, öcsém, nem úgy. Legyen belőled vaskerék, énbelőlem papiroskerék. Menjünk ki két hegy tetejére, s úgy ütközzünk össze.

Mondotta Laci:

- Csak légy te vaskerék, én a papiroskerék, úgy sem félek én tőled.

Kimentek a hegy tetejére. Vaskerék lett a tizennégy fejű sárkányból, papiroskerék Vas Laciból, gurultak lefelé, mint a sebes szélvész, de egyszerre csak kiesett a vaskerékből egy küllő, azzal a kerék elkezdett forogni maga körül, mint a kergeteges juh, s felfordult. Az a küllő a tizennégy fejű sárkánynak a feje volt.

Feltápáskodik a vaskerék, s mondja a papiroskeréknek:

- Nem jól van ez így. Belőlem lesz kék láng, belőled vörös láng, s úgy csapjunk össze.

- Nem úgy, komám - mondotta Vas Laci -, te légy a vörös láng, én meg a kék láng.

- Nem bánom - mondotta a sárkány -, nekem mindegy, akárhogy.

Vörös láng lett a sárkányból, kék láng Vas Laciból, s úgy csaptak össze, de egyik sem bírt a másikkal. Egyszerre csak egy holló repült el felettük, s felkiált a sárkány:

- Te holló, csöppents egy csepp vizet a kék lángba, egy fejet adok érte.

Felkiáltott Vas Laci is:

- A vörös lángba cseppents egyet, te holló, s én tizennégy fejet adok érte.

Hát bezzeg, hogy a vörös lángba cseppentett vizet a holló. Ki is aludt mindjárt, vége volt a tizennégy fejű sárkánynak, a hollóé lett mind a tizennégy feje. Vas Laci pedig szaladott fel az aranyvárba, s vitte a nénjét a kovácshoz. Az meg vitte az öregasszonyhoz, s az öregasszony a vasládában szépen felvitte a középső királykisasszonyt is.

Ezalatt Vas Laci ment tovább, hogy megkeresse a harmadik nénjét is.

Amint ment, mendegélt, rengeteg erdőn keresztül, látja, hogy egy nagy szénaboglya ég, s a boglyában egy kicsi kígyó vergődik. Megszólítja a kicsi kígyó Vas Lacit:

- Mentsd meg az életemet, s jótétel helyébe jót várj.

Odaszalad Vas Laci, s kikapja a kicsi kígyót az égő boglyából. Hej, istenem, hálálkodott a kicsi kígyó, s mondotta Vas Laci-

nak:

- Megmentettél a tűzhaláltól, jótett helyébe jót várj! Gyere velem az édesapámhoz, aki a kígyók királya, tudom, meghálálja a te jószágodat, ad mindent, amit csak kívánsz, természet aranyat, ezüstöt. De én azt mondom neked, akármi drágát, szépet kínál az apám, el ne fogadd tőle, csak kérjed tőle a legrosszabbik lovát, a legrozsdásabb kardját s a legszennyesebb ingét.

Megérkeznek a kígyókirály palotájába, ott a kicsi kígyó, aki, hogy a szavam össze ne keverjem, kígyókirálykisasszony volt, elmondja, hogy mi történt. Bezzeg, hogy volt becsülete Vas Lacinak, tejbe-vajba fűrésztötték, el sem akarták engedni, maradjon ott egész életére.

Mondotta Vas Laci:

- Köszönöm a jószágodat, felséges királyom, de nekem menem kell, hanem visszatérek még hozzád.

- Hát vigy magaddal az útra ezüstöt, aranyat, s mindent, ami kell.

- Nem kell nekem sem arany, sem ezüst, felséges királyom, add nekem a legrosszabb lovat, a legrozsdásabb kardodat, legszennyesebb ingedet, s az elég lesz nekem.

„No - gondolta a király -, ezt bizonyosan a leányom tanácsolta neki, de jól van, neki adom.”

Azt mondta Vas Lacinak:

- Mindent jobb szívvvel adtam volna, fiam, de megmentetted a leányom életét, hát legyen a tiéd a ló is, a kard is, az ing is.

Azzal kimentek a ménesbe, kiválasztották a legrosszabb lovat. Olyan bogos volt, olyan sánta volt, alig tudott lépni. Az-

tán kiválasztották a legrozsdásabb kardot s a legszennyesebb inget. A kardot mindjárt az oldalára kötötte Vas Laci, az inget pedig felvette. Amikor elbúcsúzott, a kígyókirálykisasszony megsúgta neki:

- Hallod-e, te királyfi, jól vigyázz erre a lóra, mert táltos. Jól a kardra is, mert amíg ilyen rozsdás, megölhetsz ezzel akárkit. De jól vigyázz az ingedre is, nehogy kimossák, mert amíg szennyesnek marad, kard ezt az inget nem fogja.

Elindult Vas Laci, s meg sem állott, míg a gyémántvárhoz nem ért. Ott volt a legkisebb nénje, szomorú rabságban a huszonegy fejű sárkánynál. Fölmegy Laci a gyémántvárba, s ím, elébe szalad a nénje nagy örvendezéssel:

- Jaj, lelkem öcsém, édes öcsém, hogy találtál ide?

De mindjárt el is szomorodott, hullott a könnye, mint a záporosó, s mondta Lacinak:

- Fordulj vissza, édes öcsém, lelkem öcsém, mert elpusztít a huszonegy fejű sárkány. Itt vannak a bátyáid, s füstre kötötte mind a kettőt, s úgy aszalja, téged is odaköt.

Azt mondta Laci:

- Ne félj, néném, van nekem olyan kardom, hogy azzal megölöm a sárkányt, ha százfejű is, s olyan ing van a mellem, hogy a kard azt nem fogja.

- Ó, édes öcsém, lelkem öcsém, hiába a kardod, hiába az inged, a huszonegy fejű sárkányt még meg is ölheted, de a felesége ördögös asszony, az bizonyosan elpusztít téged. Jobb lesz, ha szépszerivel kiváltasz minket.

Azt mondta Laci:

- Nem bánom, megpróbálom szépszerivel.